הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר זרעים

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות מעשר שני ונטע רבעי

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות מעשר שני ונטע רבעי

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-מעשר-שני-ונטע-רבעי/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161422 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
הלכה ט 4
פרק ג 4
הלכה טו 4
פרק ט 4
הלכה ז 4
פרק י 4
הלכה יט 4
פרק יא 5
הלכה יא 5

פרק ב

הלכה ט

וכן פירות הנלקחין בכסף מעשר שנאמר ואכלת לפני ה' אלהיך. וכתב הכ"מ הכא משמע בפ' הזהב דף נ"ג, אבל לא היה צריך להוציא זה ממשמעות, שדברי רבינו מבוארין בירושלמי פ"ג דמע"ש סוף ה"ה (לפי גירסת המרה"פ שם). דאיתא שם על המתני' דמע"ש שנכנס לירושלים, ר' יונה בעי אף בלקוח כן, פי' אם גם הלוקח בכסף מעשר נתפס במחיצה כמו מע"ש עצמו. א"ר מנא מחיצה תופסת והלקוח תופס, כשם שנאמר במחיצה כך קאמר בלקוח. וע"ש במרה"פ:

פרק ג

הלכה טו

חושבין הכל בד' ורביע. עי' בהשגות ובכ"מ. ועי' במרה"פ בירושלמי דמע"ש רפ"ב ד"ה השבח שנוסחת הכסף משנה שהוא לפנינו בהרמב"ם הוא נוסחא מוטעת, אבל ברמב"ם ישן שנדפס בויניציאה שנת שי"א בלתי הכ"מ כתוב שם חושבין הכל בד' פחות רביע, וזו הוא הנוסחא האמיתית שהיתה לפני הראב"ד ז"ל, וכוונתו להשיג עמ"ש רבינו חושבין הכל כו', מאי הכל דקאמר וא"כ היאך הם חולקין ומ"מ דברי רבינו ג"כ בהדרך הזה בעצמו מתפרשין חושבין הכל לבעל המעשר בד' פחות רביע, והנשאר שהוא זוז ורביע לבעל התבלין ולא רצה כאן להאריך יותר:

פרק ט

הלכה ז

והצנועין היו מניחין את המעות כו'. עי' בכ"מ שהביא בשם הרמב"ן שהשיג ע"ד רבינו, ובמש"כ הכ"מ ליישב. ועי' במרה"פ בירושלמי פ"ה דמע"ש ה"א שחיזק את דברי הכ"מ, וכ' דדברי רבינו נובעין משם ע"ש:

פרק י

הלכה יט

אילן היוצא מן הגזע פטור מן הערלה מן השרשים חייב. עי' בכ"מ ודבריו תמוהים שלא זכר סוגיא ערוכה בב"מ דף קי"ט שמשם נובעים דברי רבינו, דאיתא שם אילן היוצא מן הגזע ומן השרשין חייב בערלה דברי ר"מ ר"י אומר מן הגזע פטור מן השרשין חייב,

ורבינו פסק בזה כר"י כמו דקי"ל בכ"מ דהלכה כר"י לגבי ר"מ. שוב מצאתי במח"א בהגהותיו על הרמב"ם שעמד בזה ע"ד הכ"מ ובשו"ת נו"ב מה"ת חיו"ד סי' קפ"ה שכתב לבאר כוונת הכ"מ באופן שלא העלים עין מנוסחא דב"מ כלל ע"ש:

פרק יא

הלכה יא

אבל אינו יכול להקנות להם המעשר בחליפין מפני שנראה כמכירה כו'. עי' בכ"מ ואישתמיטתיה דגמ' ערוכה היא בפ"ק דמציעא דף י"א ע"ב דפריך שם וכי לא היה להם סודר לקנות ממנו המעשר בחליפין ומסיק מת"כ נתינה כתיבה בהו חליפין דרך מקח וממכר הוא מטלטלי אגב מקרקע נתינה אלימתא היא ע"כ. תוי"ט פ"ה דכלאים מ"ט: